

VI. សមភាព ក្លែងក្លាយ (Les fausses égalités).

ដោយ មុខងារនៃ សមមូល ទើបតែនឹងទទួលស្គាល់ក្នុងគណិតសាស្ត្រ នោះសញ្ញាណ ធម្មតាមួយចំនួន ដែលមានកំនត់តាំងតែពីបូរណកាលមកហើយ ដូចជា យើងទម្លាប់ ថា **ស្មើ** (សមភាព)នោះ ភាគច្រើន ត្រូវនិយាយថា សមមូល ទើបត្រឹមត្រូវជាង ។ យើងបានឃើញមកហើយថា គេទុកពាក្យ « ស្មើ » តែវត្ថុដែលដូចគ្នាបិះបិត ឬយ៉ាង ហោចណាស់ដែលរកមើលមិនឃើញកន្លែងដែលខុសគ្នា ។ តែចំពោះភាសាគណិត សាស្ត្រជំនាន់ដើម គេប្រើពាក្យនេះ ចំពោះវត្ថុដែលគ្រាន់តែសមមូល ម៉្លុយឡូ រឺឡា ស្យុង R ណាមួយតែប៉ុណ្ណោះ ហើយគេក៏សរសេរ $x = y$ ជំនួស $x \equiv y$ (ម៉្លុយឡូ R) ។ ដោយធ្វើរបៀបនេះ គេច្រឡំ វត្ថុ (ជាធាតុ) x, y ជាមួយនិង ថ្នាក់សមមូល S_x, S_y (ជាសំនុំ)។ ហេតុនេះហើយ បានជាគេច្រឡំ ប្រភាគ (les fractions) ទៅនឹង ចំនួន សនិទាន (les nombres rationnels) ដែលជា ថ្នាក់សមមូល នៃ ប្រភាគទាំងនោះ ។ ដែលថា សមភាព នៅធរណីមាត្រ ដូចជា ការស្មើនៃ អង្កត់ មុំ ត្រីកោណ ។ល។ នោះក៏ជា សមមូល ដែរ ។ គេអាចសង្កេតថា សញ្ញាណ សមមូល ធ្វើឲ្យកាន់តែទូលំ ទូលាយនូវសញ្ញាណសមភាព ហើយ វត្ថុពីរ សមមូលគ្នា ក៏ដូចជា ថ្នាក់សមមូលពីរ ស្មើគ្នា (ថ្នាក់សមមូលដែលមានវត្ថុនោះ ជាធាតុ) ¹។

---

¹ $S_x = S_y$ ក៏ដូច $x \equiv y$ [R]